LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

28.2.2003 LAP-2003-R-1-53

Tehokaasu Oy
PL 570
00048 FORTUM

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, 10.1.2003

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO TEHOKAASU OY:N RÖYTTÄN NIEMEN NESTEKAASUN KALLIOVARASTOHANKEEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

JOHDANTO

Tehokaasu Oy on 13.1.2003 toimittanut Lapin ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen (YVA-laki ja-asetus) tarkoittaman ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee nestekaasun kalliovarastohanketta Tornion Röyttän niemen teollisuusalueella. YVA-lain 4 §:n ja YVA-asetuksen 6 §:n perusteella kyseiseen hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

YVA-lain 2 §:n mukaan ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioimisessa tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä. Arviointiohjelman sisällöstä säännellään tarkemmin YVA-asetuksen 11 §:ssä.

Tämä Lapin ympäristökeskuksen lausunto on YVA-lain 9 §:n tarkoittama yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta. Lausunnossa esitetään kyseinen kalliovarastohanke ja arviointiohjelma pääpiirteissään sekä yhteysviranomaisen näkemykset arviointiohjelmasta.

Arviointiohjelman ja tämän yhteysviranomaisen lausunnon perusteella hankkeesta vastaava tekee tarvittavat selvitykset ja arvioinnit sekä laatii hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Arviointiselostus tulee julkiseen käsittelyyn vastaavalla tavalla kuin ko. arviointiohjelmakin.

HANKKEESTA VASTAAVA

Hankkeesta vastaavana toimii tässä tapauksessa Tehokaasu Oy (PL 570, 00048 Fortum, Helsinki). Tehokaasu Oy on nimennyt hankkeesta vastaavan yhteyshenkilöksi yhtiön Röyttän nestekaasuterminaalin terminaalipäällikön Juhani Keräsen (puh. 010 452 9060). Lisäksi Tehokaasu Oy valtuuttanut yhteyshenkilökseen vanhemman suunnitteluinsinöörin Karl-Johan Johanssonin Neste Engineering Oy:stä (puh. 010 452 3144).

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS | POSTIOSOITE: PL 8060 96101 ROVANIEMI | OSOITE: Hallituskatu 3 96100 ROVANIEMI | PUHELIN: Vaihde (016) 329 4111 | FAKSI: (016) 310 340

HANKE JA SEN VAIHTOEHDOT

Hankekuvaus

Tehokaasu Oy on rakentanut Tornion Röyttän niemen tehdasalueelle nestekaasuterminaalin, joka käsittää kalliosäiliön TU 1 (noin 86 000 m^3), kaksi maanpäällistä painesäiliötä ja säiliöihin liittyvät pumput ja putkistot. Nestekaasun (propaanin) varastointi ja käyttö aloitettiin vuonna 1991. Terminaali on palvellut lähinnä AvestaPolarit Oyj:n Tornion terästehtaiden polttoainehuoltoa.

Arviointiohjelman mukaan Tornion terästehtaiden tuotantokapasiteetin nosto lisää nestekaasun käyttöä. Tämä edellyttää nestekaasun varastotilavuuden kasvattamista. Täten turvataan energian saanti luotettavasti vuodenajasta riippumatta. Lisääntyvä varastotilavuus antaa muillekin kuin alueen terästehtaille mahdollisuuden päästä käyttämään nestekaasua.

Mainituista syistä Tehokaasu Oy on suunnitellut ja osin jo rakentanutkin uuden nestekaasun kalliosäiliön TU 2 aikaisemmin rakennetun säiliön TU 1 läheisyyteen. Uusi säiliö tulee sijoittumaan noin 200 m TU 1:n pohjoispuolelle. Uuden kalliosäiliön varastotilavuus tulee olemaan noin 100 000 m^3 ja siihen on tarkoitus varastoida propaania, mahdollisesti myös butaania.

Kalliosäiliössä vallitseva paine on sama kuin nestekaasun höyrynpaine säiliön lämpötilassa. Säiliön ulkopuolinen paine on pohjaveden paine säiliön tasossa. Jotta kalliosäiliö voidaan pitää tiiviinä, rakennetaan se niin syvälle, että pohjaveden paine on aina suurempi kuin nestekaasun höyrynpaine. Tässä tapauksessa kalliosäiliö tulee 110 – 140 m:n syvyydelle maanpinnasta. Uuden kalliosäiliön pohja tulee tasolle –130,80 m ja katto tasolle –98,60 m meren pinnasta. Maan pinta säiliön kohdalla on tasolla +12,50 m.

Kalliosäiliön päälle rakennetaan "vesiverhojärjestelmä", joka estää nestekaasun pääsyn kallion halkeamia pitkin säiliötilan ulkopuolelle ja maanpinnalle. Pohjavesi ohjataan rakennusteknisin toimenpitein vuotamaan kallion raoista itse säiliöön. Vuotoveden määräksi on arvioitu 1,5 m^3 tunnissa ja siihen liukenevan propaanin pitoisuudeksi enintään 600 mg/l. Säiliön pohjalle valuvat vuotovedet pumpataan pois säiliöstä ilmakehän paineessa toimivaan vuotovesisäiliöön, missä veteen liuennut propaani vapautuu hallitusti ilmakehään. Vuotovesi johdetaan takaisin kalliosäilön yläpuolelle pohjavedeksi.

Säiliö liitetään nestekaasuterminaalin jo toiminnassa oleviin laitteistoihin, joita ovat nestekaasun laivapurkauslaitteisto, siirtoputki satamasta kalliosäiliöön, rautatievaunujen lastaus/purkauslaitteisto putkistoineen ja maanpäällisine säiliöineen, autolastauspaikka, siirtoputkisto AvestaPolarit Oy:n Tornion tehtaille, ohjaamo- ja toimistorakennus sekä muuntamo- ja ristikytkentätila. Terminaalin maanpäällinen laitteisto on rakennettu teräsputkistosta siten, että putkistoon liittyviä laippoja ja venttiilejä on käytetty ainoastaan säiliön operoinnin ja huoltotöiden vaativassa laajuudessa. Muilta osin putkisto on hitsattu ja täysin tiivis.

Vuotovesisäiliöstä, laitteistovuodoista ja laitoksella tehtävien huoltotöiden yhteydessä on arvioitu vapautuvan ilmakehään noin 20 tonnia propaania vuodessa.

Vuoden aikana nestekaasua kulkee uuden säiliön kautta noin 100 000 m^3. Säiliö täytetään laivakuljetuksin avomerikauden aikana. Laivakäyntien lasketaan lisääntyvän nykyisestä noin 10 kerrasta 15 – 20 kertaan vuodessa.

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS
POSTIOSOITE: PL 8060 96101 ROVANIEMI
OSOITE: Hallituskatu 3 96100 ROVANIEMI
PUHELIN: Vaihde (016) 329 4111
FAKSI: (016) 310 340

Toteuttamisvaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on esitetty tarkasteltavaksi vaihtoehtoisia tapoja tuottaa AvestaPolarit Oyj.n Tornion tehtaiden tarvitsema lämpöenergia. Periaatteessa tarvittava lämpöenergia voidaan tuottaa käyttämällä hiilivetypohjaisia polttoaineita tai vaihtoehtoisesti sähköä. Hiilivetypohjaisena polttoaineena tarkastelussa käytetään propaania, koska sitä on jo aikaisemmin käytetty Tornion tehtaiden lämpöenergian tuottamiseen. Propaanin käyttöä verrataan lämmön tuottamiseen sähköllä, joka on vuorostaan kehitetty kivihiilellä modernissa lauhdevoimalassa.

Vaihtoehto "tarvittavan lämpöenergian tuottaminen nestekaasulla" edellyttää nestekaasun varastotilavuuden lisäämistä arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla. Tämän vaihtoehdon sisällä on jo tehty tavallaan kaksi vaihtoehtotarkastelua. Ensimmäisessä tarkastelussa on hylätty vaihtoehto, jossa varastotila olisi rakennettu maan päälle. Tämä olisi edellyttänyt esimerkiksi kymmentä jäähdytettyä 10 000 m^3:n terässäiliötä. Tällainen varasto olisi vaatinut huomattavasti suuremman pinta-alan ja sen turvallisuusriskit olisivat olleet merkittävästi suuremmat kuin kalliosäiliön. Lisäksi sen kustannukset olisivat olleet selvästi kalliovarastoa suuremmat.

Toisessa tarkastelussa on selvitetty uuden kalliovaraston vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja. Tällöin on päädytty uuden säiliön sijoittamiseen vanhan säiliön läheisyyteen, koska näin voidaan varmistaa vanhan ja uuden säiliön sekä niiden maanpäällisten laitteiden turvallinen yhteiskäyttö. Lisäksi uuden säiliön rakentamisessa voitiin käyttää osittain hyväksi kallioon jo louhittua ajotunnelia.

Ns. nollavaihtoehtoa eli hankkeen toteuttamatta jättämistä ei tulla tarkastelemaan, koska AvestaPolarit Oyj:n Tornion tehtaiden tuotantokapasiteetin nosto edellyttää joka tapauksessa tarvittavan lämpöenergian tuottamista jollakin tavalla.

ASIAAN LIITTYVÄT MUUT HANKKEET

Kyseinen nestekaasun kalliovarastohanke liittyy kiinteästi Avesta Polarit Oyj:n Tornion tehtaiden tuotannon laajennushankkeeseen. Myös siihen on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistui vuonna 1997. Tuotannon laajennusta koskevat lupakäsittelyt on myös saatu päätökseen lukuun ottamatta ympäristölupakäsittelyä. Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston alkuvuodesta 2002 antamasta ympäristölupapäätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen, missä asian käsittely on vielä kesken. Tuotannon laajennuksen edellyttämät rakennustyöt ja laitteistohankinnat on jo suurelta osin toteutettu.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA PYYDETYT LAUSUNNOT

Tarkasteltavana oleva arviointiohjelma ja sitä koskeva kuulutus ovat olleet virallisesti nähtävillä 20.1.–21.2.2003 välisenä aikana Tornion kaupungin ja Lapin ympäristökeskuksen virallisilla ilmoitustauluilla. Kuulutus nähtävillä olosta on julkaistu Pohjolan Sanomissa 17.1.2003.

Lapin ympäristökeskus on pyytänyt Tornion kaupungilta lausuntoa arviointiohjelmasta. Lisäksi ympäristökeskus on varannut erikseen lausunnonantomahdollisuuden seuraaville tahoille: Lapin liitto, Lapin lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto, Lapin TE-keskuksen kalatalousyksikkö ja yritysosasto sekä AvestaPolarit Oyj Tornion tehtaat.

! ! !

LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Arviointiohjelmaa koskevat lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa Lapin ympäristökeskukseen viimeistään 21.2.2003. Ympäristökeskukseen on saapunut ainoastaan yksi lausunto. Mielipiteitä ei ole tullut lainkaan.

Lapin TE-keskuksen kalatalousyksikko

Lausunnossaan TE-keskuksen kalatalousyksikkö toteaa, ettei sillä ole huomauttamista hankeen johdosta.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hankkeen vaihe ja YVA-menettelyn käynnistyminen

YVA-lain 7 §:n mukaan hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä arviointimenettelyssä ennen kuin hankkeen toteuttamiseksi ryhdytään ympäristövaikutusten kannalta olennaisiin toimiin. Arviointi on kuitenkin suoritettava viimeistään ennen YVA-lain 13 §:ssä tarkoitettua päätöksentekoa, esimerkiksi ennen kuin hankkeesta annetaan ympäristölupapäätös.

Kyseinen kalliosäiliön TU 2 rakentamista ja käyttöä koskeva hanke on tullut YVA-yhteysviranomaisen, Lapin ympäristökeskuksen, tietoon vasta, kun ympäristö-lupahakemus jätettiin ympäristökeskukselle. Lupakäsittelyn yhteydessä havaittiin, että hanke edellyttää YVA-lain 4 §:n 1 momentin ja YVA-asetuksen 6 §:n 8 d kohdan mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, koska nestekaasun varastosäiliön tilavuus tulee olemaan yli 50 000 m^3. Tuolloin todettiin myös, että säiliön rakentaminen on jo aloitettu rakennusluvan nojalla.

Hankkeesta vastaavan ja ympäristökeskuksen välisissä neuvotteluissa saadun selvityksen mukaan hankkeesta vastaava on pitänyt hankkeen ympäristövaikutuksia vähäisinä eikä ollut huomannut aiemmin, että YVA-asetus edellyttää tässä tapauksessa YVA-menettelyä. Kyse on siis inhimillisestä erehdyksestä. Samassa yhteydessä on sovittu, että hankkeesta vastaava käynnistää ja toteuttaa YVA-menettelyn viivytyksettä, jotta hankkeen ympäristövaikutukset tulevat asianmukaisesti selvitetyiksi ja jotta hanke voitaisiin toteuttaa suunnitellun aikataulun mukaisesti. Säiliö on tarkoitus ottaa käyttöön alkukesällä 2003.

Kalliosäiliö on louhittu syvälle maan uumeniin eikä Röyttän tehdasalueella siten ole tapahtunut merkittäviä ympäristön muutoksia. Louhittu kiviaines on pystytty hyödyntämään kokonaan AvestaPolarit Oy:n tehtaiden laajennusten rakentamiskohteissa. Louhinnan muutkin ympäristövaikutukset ovat olleet vähäisiä. Louhittua kalliosäiliötä lukuun ottamatta alue voidaan palauttaa entiseen tilaan, jos hanke peruttaisiin tai toteutettaisiin toisella tavalla tai jos hankkeen ympäristö-, ym. luvat evättäisiin. Näin ollen hankkeesta vastaavan ei voida katsoa ryhtyneen kovin olennaisiin toimiin ympäristövaikutusten kannalta ennen YVA-menettelyä.

Vastaisuudessa hankkeesta vastaavan on aiheellista kiinnittää erityistä huomiota siihen, että YVA-menettely toteutetaan YVA-lain edellyttämällä tavalla.

Ottaen huomioon edellä esitetyt seikat sekä se, että hankkeesta vastaava on ryhtynyt pikaisiin toimiin tapahtuneen virheen korjaamiseksi, ei ympäristökeskus katso aiheelliseksi ryhtyä muihin toimenpiteisiin YVA-menettelyn viivästymisen vuoksi.

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS
POSTIOSOITE: PL 8060 96101 ROVANIEMI
OSOITE: Hallituskatu 3 96100 ROVANIEMI
PUHELIN: Vaihde (016) 329 4111
FAKSI: (016) 310 340

Seuraavassa tarkastellaan itse arviointiohjelmaa, jonka sisällöstä on säännelty YVA-asetuksen 11 §:ssä. Tarkastelussa edetään pääosin tämän pykälän asialuettelon mukaisessa järjestyksessä.

Tiedot hankkeesta

Arviointiohjelmassa esitettyä nestekaasun kalliovarastohankkeen yleiskuvausta voidaan pitää varsin onnistuneena. Ohjelmassa on jo varsin yksityiskohtaiset tiedot hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, maankäyttötarpeesta ja sen liittymisestä muihin hankkeisiin sekä hankkeesta vastaavasta.

Ohjelman kuvista 1, 3 ja 10.2 saa havainnollisen käsityksen siitä, minkälainen louhittu säiliö tulee olemaan ja miltä kalliosäiliön maanpäälliset laitteistot näyttävät. Laadittavaan ympäristövaikutusten arviointiselostukseen toivoisi liitettävän lisää vastaavanlaisia hankkeen toteutusta ja nestekaasuterminaalin toimintaa valaisevia kuvia.

Kalliosäiliön ja nestekaasuterminaalin sijoittuminen Röyttän niemelle käy kohtuullisen hyvin ilmi ohjelman kuvan 2 kartasta. Arviointiselostuksessa hankkeen yleisesittelyyn tulisi kuitenkin liittää tätä karttaa yksityiskohtaisempi kartta Röyttän niemen teollisuusalueesta.

Hankkeen toteuttamisvaihtoehdot

Lapin ympäristökeskus pitää arviointiohjelman mukaista vaihtoehtotarkastelua (ks. edellä) tarkoituksenmukaisena hankkeen vaihe ja jo tehdyt ratkaisut huomioonottaen. Ns. nollavaihtoehdon eli hankkeen toteuttamatta jättämisen tarkastelun pois jättäminen on tässä tapauksessa perusteltua. Tornion terästehtaiden lämpöenergia käyttö tulee joka tapauksessa kasvamaan. Tarvittava lisäenergia on siten jollakin tavalla tuotettava. Tällöin nollavaihtoehdon sijasta on aiheellista vertailla potentiaalisia lämpöenergian tuotantomuotoja ja niiden vaikutuksia.

Arviointiohjelmassa esitetty tarvittavan lämpöenergian mahdollisten tuotantomuotojen ja niiden vaikutusten vertailu ei kaikilta osin avaudu lukijalle. Ohjelmasta ei käy yksiselitteisesti ilmi, mitä on tarkoitus vertailla ja miten vertailut on tarkoitus toteuttaa. Ohjelma voidaan ymmärtää niin, että vertailtavina vaihtoehtoina ovat lämmön tuottaminen propaanilla tai sähköllä, joka on tuotettu kivihiilellä modernissa lauhdevoimalassa. Epäselväksi jää myös, se miten ja miksi tarkasteltavaksi on valittu skenaario, jossa energian käyttö Röyttän niemen tehdasalueella lisääntyy 700 MW.

Vertailun lähtökohdat, vertailtavat energian tuotantovaihtoehdot ja niiden valintaperusteet sekä vertailumenetelmät tulisikin laadittavassa arviointiselostuksessa esittää oleellisesti perusteellisemmin kuin arviointiohjelmassa. Vaihtoehtotarkastelun tulisi kattaa kaikki tässä tapauksessa realistiseksi katsottavat vaihtoehtoiset energian tuotantomuodot.

Myös nestekaasun varastoinnin toteutustapaa koskevia vaihtoehtotarkasteluja ja niiden tuloksia on erityisesti turvallisuus- ja ympäristöriskejä koskevien tarkastelujen osalta perusteltua esitellä arviointiselostuksessa tarkemmin kuin arviointiohjelmassa. Näitä koskevat lisätiedot selventäisivät osaltaan valitun ratkaisun (uusi kalliosäiliö jo käytössä olevan kalliosäiliön läheisyyteen) ja sen vaikutusten sekä haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tehtyjen toimenpiteiden tarkastelua.

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS
POSTIOSOITE: PL 8060 96101 ROVANIEMI
OSOITE: Hallituskatu 3 96100 ROVANIEMI
PUHELIN: Vaihde (016) 329 4111
FAKSI: (016) 310 340

Tiedot tarvittavista luvista

YVA-asetuksen mukaan arviointiohjelmassa on esitettävä tiedot hankkeen toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista, luvista ja niihin rinnastettavista päätöksistä. Näitä tietoja ei ole esitetty arviointiohjelmassa. Tiedot hankkeen toteuttamiseen tarvittavista luvista ja niiden käsittelyvaiheesta tulee esittää ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa.

Tiedot selvityksistä, käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista

Hankkeen eli kalliosäilö TU 2:n rakentamisen ja toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset on arviointiohjelmassa arvioitu vähäisiksi Röyttän niemellä jo kymmenen vuotta käytössä olleen nestekaasun kalliosäiliön TU 1:n sekä Fortum Oyj:n Porvoon jalostamolla pitkään käytössä olleiden vastaavanlaisten säiliöiden tarkkailutietojen ja kokemusten perusteella. Arviointiselostuksessa on tarkoitus esittää yksityiskohtaisemmin näitä tietoja ja kokemuksia. Niiden perusteella tullaan myös tekemään arviot toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön. Vaikutusarvioinneissa tullaan käyttämään hyväksi myös hankkeen suunnitteludokumentointia ja hankkeesta tehdyn SegHaz riskinarvioinnin tuloksia.

Arviointiohjelmassa esitettyjen tietojen perusteella voidaan hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten tosiaan olettaa jäävän vähäisiksi uuden kalliosäiliön ja nestekaasuterminaalin toimiessa normaalisti. Tässä tapauksessa keskeisiä ovat yhtäältä maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi ja toisaalta erilaisten onnettomuuksien estämiseksi ja toiminnan riskien pienentämiseksi tehtävät toimenpiteet. Lisäksi toimenpiteet ilmaan johdettavien päästöjen ja säiliöstä pumpattavan vuotoveden metanolipitoisuuden vähentämiseksi ovat hyvin olennaisia.

Arviointiselostuksessa tuleekin selvittää yksityiskohtaisesti uuden kalliosäiliön tekninen toteutustapa sekä ympäristöpäästöjen estämiseksi ja vähentämiseksi tehtävät toimenpiteet. Lisäksi koko nestekaasuterminaalin toiminta on aiheellista kuvata ainakin pääpiirteissään. Näin luodaan pohja päästöjen ja niiden vaikutusten suuruusluokan (vähäisyyden) ymmärtämiselle. Samoin on hyvin tärkeää, että toiminnan riskien hallitsemiseksi sekä erilaisten onnettomuuksien estämiseksi tehtävät toimenpiteet kuvataan arviointiselostuksessa seikkaperäisesti ja yleistajuisesti.

Onnettomuuksien estämiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi tehtävien toimenpiteiden kuvauksen tulee soveltuvin osin kattaa myös lisääntyvät nestekaasun laivakuljetukset Röyttän satamaan.

Arviointimenettelyn puitteissa ei ole tarkoitus tehdä lisätutkimuksia hankkeen vaikutusalueella. Arvioinneissa on tarkoitus käyttää hyväksi jo tuotettua tietoa Röyttän niemen teollisuusalueen ja sen lähiympäristön tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä, jota on saatavilla hyvin runsaasti. Tiedot on tuotettu Tornion terästehtaiden tuotannon laajennusta, alueelle rakennettua sähkölinjaa, Tornion tehtaiden prosessijätteiden sijoittamista ja Tornionjoen tulvasuojeluhanketta koskevien YVA-menettelyjen, Röyttän alueen tehtaiden ympäristötarkkailujen sekä lukuisten erillisselvitysten yhteydessä. Ympäristökeskus pitää esitettyä lähestymistapaa tässä tapauksessa perusteltuna.

Lukuun ottamatta esitettyä riskinarviointia arviointiohjelmassa ei ole juurikaan selvitetty, miten ja millä menetelmillä vaikutusarviot tullaan tekemään. Näin olleen niiden asianmukaisuutta on vaikea arvioida. Arviointiselostuksessa tuleekin esittää selkeästi, miten vaikutusarvioinnit on tehty, mitkä ovat olleet käytetyt lähtötiedot ja niihin liittyvät oletukset. Samoin arviointiselostuksessa tulee olla viittaukset käytettyihin lähteisiin.

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS
POSTIOSOITE: PL 8060 96101 ROVANIEMI
OSOITE: Hallituskatu 3 96100 ROVANIEMI
PUHELIN: Vaihde (016) 329 4111
FAKSI: (016) 310 340

Vaikutusalueen rajaus

Hankkeen haitallisten vaikutusten on arviointiohjelmassa arvioitu kohdistuvan pääosin kalliosäiliön lähialueelle Röyttän teollisuusalueella. Hankkeen positiiviset taloudelliset ja työllisyyttä edistävät vaikutukset kohdistuvat pääosin Kemi-Tornio alueelle.

Kaiken kaikkiaan kuvauksesta saa kohtuullisen hyvän käsityksen hankkeen vaikutusalueesta. Rajaus on yhdenmukainen arviointiohjelmassa esitetyn muun tiedon kanssa. Esitys on kuitenkin jossain määrin hajanainen. Arviointiselostuksessa vaikutusalueen kuvausta tulisikin selkeyttää ja täsmentää.

Suunnitelma osallistumisen järjestämisestä

Arviointiohjelmassa todetaan, että sidosryhmiltä ja yleisöltä saatu palaute otetaan huomioon arviointimenettelyn kuluessa arviointiselostusta laadittaessa ja hankkeen toteutuksen suunnittelussa. Muuta suunnitelmaa osallistumisen järjestämiseksi ei ole esitetty ilmeisesti lähinnä siksi, että hankkeen vaikutukset on arvioitu ennakkoon vähäisiksi.

Arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden vähäisyydestä ja ohjelmassa hankkeen vaikutuksista esitettyjen tietojen perusteella voidaan päätellä, ettei laajamittaisen osallistumisen järjestämistä kansalaisten tiedonsaannin ja osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi pidetä tässä tapauksessa tarpeellisena. Ympäristökeskus kuitenkin esittää, että arviointimenettelyä ohjaamaan perustettaisiin ohjausryhmä, johon kutsuttaisiin hankkeesta vastaavan, Tornion kaupungin palolaitoksen ja ympäristötoimen, AvestaPolarit Oy:n Tornion tehtaiden sekä Lapin ympäristökeskuksen edustajat. Tässä ohjausryhmässä voidaan pohtia mm. tiedostustilaisuuksien tarpeellisuutta.

Arvio aikatauluista

Arviointiohjelmassa on esitetty, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely saadaan päätökseen toukokuun 2003 loppuun mennessä. Tämä aikataulu on hyvin tiukka. Hankkeesta vastaavalla on kuitenkin ollut käytössään pääosa vaikutusarvioinneissa tarvittavista tiedoista. Lisäksi hankkeesta vastaava on jo työstänyt arviointiselostusta varsin pitkälle. Näin ollen aikataulua voidaan tässä tapauksessa pitää realistisena edellyttäen, että arviointimenettelyyn panostetaan riittävät voimavarat.

MUITA NÄKÖKOHTIA

Laadittavan arviointiselostuksen sisällöstä säännellään YVA-asetuksen 12 §:ssä. Tässä tapauksessa hankkeesta vastaavan tulisi erityisesti paneutua hankkeen keskeisten ominaisuuksien, teknisten ratkaisujen ja nestekaasuterminaalin toiminnan, arvioinnissa käytetyn keskeisen aineiston sekä haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tehtävien toimenpiteiden kuvaamiseen (mainitun §:n kohdat 3, 4 ja 7) samoin kuin hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutusten sekä mahdollisista ympäristöonnettomuuksista aiheutuvien vaikutusten selvittämiseen (kohta 5). Lisäksi on tärkeää, että arviointiselostuksessa tehdään ehdotus hankkeen vaikutusten seurantaohjelmaksi (kohta 8).

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUS
POSTIOSOITE: PL 8060 96101 ROVANIEMI
OSOITE: Hallituskatu 3 96100 ROVANIEMI
PUHELIN: Vaihde (016) 329 4111
FAKSI: (016) 310 340

LAUSUNTOJEN NÄHTÄVILLÄOLO

Tämä yhteysviranomaisen eli Lapin ympäristökeskuksen lausunto on nähtävillä arviointimenettelyn ajan seuraavissa paikoissa:

Tornion kaupunki, kaupungintalo, Suensaarenkatu 4, 95400 Tornio
Lapin ympäristökeskus, Hallituskatu 3, 96100 Rovaniemi

Lisäksi tämä lausunto tulee nähtäville internet osoitteeseen:

http://www.ymparisto.fi/poltavo/yva/arkisto/lap/tehokaasu/index.htm

Lapin ympäristökeskus toimittaa hankkeesta vastaavalle Tehokaasu Oy:lle kopion arviointiohjelmasta annetusta lausunnosta. Alkuperäinen asiakirja säilytetään Lapin ympäristökeskuksen arkistossa.

Ympäristönsuojelupäällikkö Tiina Kämäräinen

Ylitarkastaja Juhani Itkonen

MAKSU

3400 €

MAKSUN PERUSTE

Alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista annetun ympäristöministeriön asetuksen (1415/2001) mukaisesti YVA-laissa tarkoitetusta arviointiohjelmasta annetun yhteisviranomaisen lausunnon maksu on 3400 €.

(Hkp-tili 354021152/M10/3012/53/MT3)

LIITTEET

Suoritemaksua koskeva oikaisuvaatimusohje
Arviointiohjelmasta annettu lausunto

TIEDOKSI (liitteittä)

Tornion kaupunki
Lapin liitto
Lapin lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto
Lapin TE-keskuksen kalatalousyksikkö
Lapin TE-keskuksen yritysosasto
AvestaPolarit Oyj Tornion tehtaat.

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus

! ! !